

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ബാലകാണ്ഡേ

॥ ദ്വിസപ്തതിതമഃ സർഗഃ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

## ॥ ദ്വിസപ്തതിതമഃ സർഗഃ ॥

വിശ്വാമിത്രേണ ഭരതശത്രുഘ്നയോഃ കൃതേ  
കുശഡ്വജകന്യയോർവരണം ജനകേന തസ്യ സ്വീകരണം ദശരഥേന  
പുത്രാണാം മംഗലാർത്ഥം നാനീശ്രാദ്ധഗോദാനയോരനുഷ്ഠാനം

തമുക്തവന്തം വൈദേഹം  
വിശ്വാമിത്രോ മഹാമുനിഃ |  
ഉവാച വചനം വീരം  
വസിഷ്ഠസഹിതോ നൃപം || 1.72.1 ||

അചിന്ത്യാന്യപ്രമേയാണി  
കുലാനി നരപുംഗവ |  
ഇക്ഷ്യാകുണാം വിദേഹാനാം  
നൈഷാം തുൽയോസ്തി കശ്ചന || 1.72.2 ||

സദ്യശോ ധർമസംബന്ധഃ  
സദ്യശോ രൂപസമ്പദാ |  
രാമലക്ഷ്മണയോ രാജൻ  
സീതാ ചോർമിലയാ സഹ || 1.72.3 ||

വക്തവ്യം ച നരശ്രേഷ്ഠ  
ശ്രൂയതാം വചനം മമ |

ഭ്രാതാ യവീയാൻ ധർമജ്ഞ  
ഏഷ രാജാ കൃശധ്വജഃ || 1.72.4 ||

അസ്യ ധർമാത്മനോ രാജൻ  
രൂപേണാപ്രതിമം ഭൂവി |  
സുതാദ്വയം നരശ്രേഷ്ഠ  
പത്യാർഥം വരയാമഹേ || 1.72.5 ||

ഭരതസ്യ കുമാരസ്യ  
ശത്രുഘ്നസ്യ ച ധീമതഃ |  
വരയേ തേ സുതേ രാജം -  
സ്തയോർമേ മഹാത്മനോഃ || 1.72.6 ||

പുത്രാ ദശരഥസ്യേമേ  
രൂപയൗവനശാലിനഃ |  
ലോകപാലസമാഃ സർവേ  
ദേവതുൽയപരാക്രമാഃ || 1.72.7 ||

ഉദയോരപി രാജേന്ദ്ര  
സംബന്ധേനാനുബധ്യതാം |  
ഇക്ഷ്യാകുകുലമവ്യഗ്രം  
ഭവതഃ പുണ്യകർമണഃ || 1.72.8 ||

വിശ്വാമിത്രവചഃ ശ്രുത്വാ  
വസിഷ്ഠസ്യ മതേ തദാ |  
ജനകഃ പ്രാഞ്ജലിർവാക്യ -  
മുവാച മുനിപുംഗവൗ || 1.72.9 ||

കുലം ധന്യമിദം മന്യേ  
യേഷാം തൗ മുനിപുംഗവൗ |

സദ്യശം കുലസംബന്ധം  
യദാജ്ഞാപയതഃ സ്വയം || 1.72.10 ||

ഏവം ഭവതു ഭദ്രം വഃ  
കുശധ്വജസുതേ ഇമേ |  
പത്ന്യ ഭജേതാം സഹിതൗ  
ശത്രുഘ്നഭരതാവുഭൗ || 1.72.11 ||

ഏകാഹ്നാ രാജപുത്രീണാം  
ചതസ്യുണാം മഹാമുനേ |  
പാണീൻ ഗൃഹ്ണന്തു ചത്യാരോ  
രാജപുത്രാ മഹാബലാഃ || 1.72.12 ||

ഉത്തരേ ദിവസേ ബ്രഹ്മൻ  
ഫൽഗുനീദ്യാം മനീഷിണഃ |  
വൈവാഹികം പ്രശംസന്തി  
ഭഗോ യത്ര പ്രജാപതിഃ || 1.72.13 ||

ഏവമുക്ത്യാ വചഃ സൗമ്യം  
പ്രത്യുത്ഥായ കൃതാഞ്ജലിഃ |  
ഉഭൗ മുനിവരൗ രാജാ  
ജനകോ വാക്യമബ്രവീത് || 1.72.14 ||

പരോ ധർമഃ കൃതോ മഹ്യം  
ശിഷ്യോസ്തി ഭവതോസ്തഥാ |  
ഇമാൻയാസനമുഖ്യാനി  
ആസ്യതാം മുനിപുംഗവൗ || 1.72.15 ||

യഥാ ദശരഥസ്യേയം  
തഥായോധ്യാ പുരീ മമ |

പ്രഭുത്യേ നാസ്തി സന്ദേഹോ  
യഥാർഹ കർതുമർഹഥ || 1.72.16 ||

തഥാ ബ്രൂവതി വൈദേഹേ  
ജനകേ രഘുനന്ദനഃ |  
രാജാ ദശരഥോ ഹൃഷ്ടഃ  
പ്രത്യുവാച മഹീപതിം || 1.72.17 ||

യുവാമസംഖ്യേയഗുണൗ  
ഭ്രാതരൗ മിഥിലേശ്വരൗ |  
ഋഷയോ രാജസംഘാശ്ച  
ഭവദ്ഭ്യാമഭിപൂജിതാഃ || 1.72.18 ||

സ്വസ്തി പ്രാപ്തൂഹി ഭദ്രം തേ  
ഗമിഷ്യാമഃ സ്വമാലയം |  
ശ്രാദ്ധകർമാണി വിധിവ -  
ദ്വിധാസ്യ ഇതി ചാബ്രവീത് || 1.72.19 ||

തമാപൃഷ്ട്യാ നരപതിം  
രാജാ ദശരഥസ്തഥാ |  
മുനീന്ദ്രൗ തൗ പുരസ്കൃത്യ  
ജഗാമാശു മഹായശാഃ || 1.72.20 ||

സ ഗത്യാ നിലയം രാജാ  
ശ്രാദ്ധം കൃത്യാ വിധാനതഃ |  
പ്രഭാതേ കാൽയമുത്ഥായ  
ചക്രേ ഗോദാനമുത്തമം || 1.72.21 ||

ഗവാം ശതസഹസ്രം ച  
ബ്രാഹ്മണേഭ്യോ നരാധിപഃ |

ഏകൈകശോ ദദൗ രാജാ  
പുത്രാനുദ്ദിശ്യ ധർമതഃ || 1.72.22 ||

സുവർണശൃംഗ്യഃ സമ്പന്നാഃ  
സവത്സാഃ കാംസ്യദോഹനാഃ |  
ഗവാം ശതസഹസ്രാണി  
ചത്യാരി പുരുഷർഷഭഃ || 1.72.23 ||

വിത്തമന്യച്ച സുബഹു  
ദ്വിജേദ്യോ രഘുനന്ദനഃ |  
ദദൗ ഗോദാനമുദ്ദിശ്യ  
പുത്രാണാം പുത്രവത്സലഃ || 1.72.24 ||

സ സുതൈഃ കൃതഗോദാനൈ -  
ർവൃതഃ സന്നുപതിസ്തദാ |  
ലോകപാലൈരിവാഭാതി  
വൃതഃ സൗമ്യഃ പ്രജാപതിഃ || 1.72.25 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ  
ബാലകാണ്ഡേ ദ്വിസപ്തതിതമഃ സർഗഃ ||